

Instrukcja zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Zaleszanych

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Celem zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Zaleszanych jest przyczynienie się do skutecznej kontroli zarządczej we wszystkich obszarach zarządzania oraz ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków zdarzeń do akceptowalnego poziomu, w szczególności w zakresie efektywnego zarządzania zasobami, zapewnienia ochrony mienia, efektywności finansowej oraz ochrony wizerunku Urzędu.

§ 2

Ilekroć w procedurze jest mowa o:

- 1) **ryzyku** – należy przez to rozumieć możliwość wystąpienia zdarzenia, które może mieć wpływ na realizację zadań,
- 2) **zarządzaniu ryzykiem** – należy przez to rozumieć proces identyfikacji, oceny i kontroli potencjalnych zdarzeń, mogących mieć wpływ na realizację zadań jednostki,
- 3) **mechanizmie kontrolnym** – należy przez to rozumieć konkretne sposoby zapobiegania wystąpieniu ryzyka i/lub minimalizowania skutków ryzyka, które wystąpiło.

§ 3

1. Na działania związane z zarządzaniem ryzykiem składają się:
 - 1) zrozumienie wykonywanej działalności,
 - 2) identyfikacja ryzyka (co może się stać?),
 - 3) analiza ryzyka (sposób wystąpienia, wpływ, prawdopodobieństwo),
 - 4) punktowa ocena i hierarchizacja ryzyka,
 - 5) zarządzanie ryzykiem (akceptacja ryzyka, identyfikacja i ocena planów jego redukcji, przygotowanie planów działania, wdrożenie działania).
2. Działaniom wymienionym w ust. 1 towarzyszą informowanie i konsultacja oraz nadzór i weryfikacja jako proces ciągły.
3. W procesie identyfikacji ryzyka rozważane są czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka:
 - 1) wynikającego ze źródeł zewnętrznych (zewnętrzne warunki ekonomiczne, zmiany polityczne, uregulowania prawne, środowisko naturalne, siła wyższa),
 - 2) o charakterze finansowym (wielkość środków finansowych, płynność, inwestycje, sprawozdawczość finansowa),
 - 3) wynikającego z charakteru prowadzonej działalności (kompetencje pracowników, motywacja pracowników, technologia, nowe zadania, innowacyjność, projekty),
 - 4) związanego z zarządzaniem (jakość systemu kontroli, struktura organizacyjna, przepływ informacji, proces decyzyjny).

- 2) Określenia potencjalnych *skutków* wystąpienia danego ryzyka dokonuje się w skali od 1 do 3, według następujących kryteriów:

<i>hasłowy opis skutku</i>	<i>potencjalne skutki w skali od 1 do 3</i>
mały	1
średni	2
duży	3

2. Na podstawie oszacowania *prawdopodobieństwa* oraz *skutku* ryzyka określa się *istotność* ryzyka, która jest iloczynem punktowych wartości *prawdopodobieństwa* i *skutku*.
3. Istotność ryzyka umożliwia sporządzenie rankingu ryzyk, uporządkowanych w kolejności od najpoważniejszych do najmniej poważnych.
4. Powstały w ten sposób ranking pozwala na hierarchizację ryzyk, przy czym przyjmuje się następującą skalę ryzyka:

<i>hasłowy opis</i>	<i>wartość punktowa</i>
ryzyko niskie	1 – 3
ryzyko średnie	4 – 6
ryzyko wysokie	9

IV. Reakcja na ryzyko. Mechanizmy kontrolne

§ 7

1. Reakcja na ryzyko polega na wprowadzeniu mechanizmów kontrolnych adekwatnych do istotności ryzyka. Reakcją na ryzyko może być:
 - 1) tolerowanie ryzyka – niepodejmowanie działań ze względu na niewielką istotność ryzyka lub koszty działań przewyższające potencjalne korzyści,
 - 2) wdrożenie mechanizmów kontrolnych – działań mających na celu redukcję lub eliminację ryzyka,
 - 3) przeniesienie (transfer) ryzyka na inny podmiot poprzez ubezpieczenie,
 - 4) wycofanie – zaprzestanie działalności ze względu na wysoką istotność ryzyka.
2. Mechanizmy kontrolne obejmują działania, procedury lub operacje podejmowane przez kierownictwo w celu ograniczenia *prawdopodobieństwa* wystąpienia ryzyka i minimalizacji jego skutków, a przez to umożliwiające osiągnięcie zamierzonych celów/realizację zadań.
3. Mechanizmy kontrolne występują na wszystkich szczeblach zarządzania i odnoszą się do wyników przeprowadzonej analizy ryzyka.

V. Raportowanie

§ 8

1. Raz w roku odbywa się przegląd procesu zarządzania ryzykiem.
2. Przegląd polega na analizie i aktualizacji rejestru ryzyk, a w szczególności na:

- 1) ocenie skuteczności istniejących mechanizmów kontrolnych,
 - 2) aktualizacji zidentyfikowanych ryzyk,
 - 3) analizie nowych ryzyk,
 - 4) zaplanowaniu mechanizmów kontrolnych dla nowych ryzyk,
 - 5) wyznaczeniu daty następnego przeglądu.
3. Z przeglądu procesu sporządzany jest raport.